<u>గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి శ్రీ పి.నవీన్ రావు</u>
<u>మరియు</u>
<u>గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి శ్రీ జె.శ్రీనివాస్ రావు</u>

<u>కమర్షియల్ కోర్టు అప్పీల్ నం.35/2022</u>

<u>తీర్పు:</u> *(గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి శ్రీ జె.శ్రీనివాస్ రావు గారి ప్రకారం)*

స్పెషల్ జడ్జ్ ఫర్ ట్రయల్ అండ్ డిస్పోజల్ ఆఫ్ కమర్షియల్ డిస్ప్యూట్స్ కోర్టు, L.B.నగర్, రంగా రెడ్డి జిల్లాలోని C.O.P.No.2/2022లో తేదీ.12.09.2022న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులతో వ్యథ చెందిన అప్పీలుదారు, కమర్షియల్ కోర్టు యాక్ట్, 2015లోని సెక్షన్ 13తో చదవదగిన సెక్షన్ 37 ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సిలియేషన్ యాక్ట్ 1996 (ఇకపై 'ది యాక్ట్, 1996'గా సూచిస్తారు) కింద COMCA నం.35/2022ను దాఖలు చేశారు.

2. సౌలభ్యం కోసం, ఇకపై పార్టీలను "పిటిషనరు" మరియు "ప్రతివాదులు"గా సూచిస్తారు, ఎందుకంటే వారు ట్రయల్ కోర్ట్ ముందు హాజరుపరచబడ్డారు.

3. బాచుపల్లి గ్రామం, కుత్బుల్లాపూర్ మండలం, రంగారెడ్డి జిల్లాలోని సర్వే నం.128 మరియు 132లలోని Ac.5-02 గుంటలు ఉన్న భూములకు C.O.P.No.2/2022లోని ప్రతివాదులు, దీనికి పూర్తి యజమానులు. పిటిషనర్ మరియు ప్రతివాదులు రిజిస్టర్డ్ డెవలప్మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ నమోదు చేసుకున్నారు, ఇక్కడ "DAGPA" అని పిలవబడిన తర్వాత, తేదీ.30.06.2017 నాటి రిజిస్ట్రేషన్ నం.6750/2017 ప్రకారం భూమికి సంబంధించి Ac.4.24.8 గుంటలు మేరకు స్వతంత్ర విల్లాలతో గేటెడ్ కమ్యూనిటీగా అభివృద్ధి చేయడానికి మరియు వాణిజ్య భవనాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన భూమికి సంబంధించి రిజిస్ట్రేషన్ డాక్యుమెంట్ నంబరు 6751/2017 లో మరో అభివృద్ధి ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నారు. పరిస్థితులు ఇలా ఉండగానే, ఇరువర్గాల మధ్య వివాదాలు తలెత్తాయి. ప్రతివాది

నెం.1 మరియు 2, లీగల్ నోటీసు జారీ చేయడం ద్వారా అభివృద్ధి ఒప్పందాన్ని తేదీ.10.09.2019న రద్దు చేశారు. అభివృద్ధి ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయాలని ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2 చేసిన అడ్వాన్సులను పిటిషనరు తిరస్కరించినప్పుడు, ప్రతివాదులు మధ్యవర్తిత్వ క్లాజును ఉపయోగించి ఈ గౌరవనీయ న్యాయస్థానంలో మధ్యవర్తిత్వ నియామకం కోసం మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తు నెం.40/2020 దాఖలు చేశారు మరియు దానిని అనుమతించబడింది మరియు 04.08.2020 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా పార్టీల మధ్య వివాదాలను పరిష్కరించడానికి, ఇక్కడ 8 వ ప్రతివాదిని 'ఏకైక మధ్యవర్తి'గా నియమించారు.

4. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ముందు ప్రతివాదులు ఈ క్రింది ఉపశమనాలను కోరుతూ మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తు నెం.40/2020 లో క్లెయిమ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు:

"(i) డాక్యుమెంట్ నెం.6750/2017 ద్వారా 30.06.2017 నాటి డెవలప్‌మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ చెల్లదని ప్రకటించండి మరియు రద్దు చేయండి.

(ii) డెవలప్‌మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ, 30.06.2017 నాటి డాక్యుమెంట్ నెం.6750/2017 ద్వారా రద్దు చేసిన డీడ్‌ను అమలు చేయమని ప్రతివాదిని ఆదేశించండి.

(iii) షెడ్యూల్ ఆస్తి యొక్క స్వాధీనాన్ని హక్కుదారులకు అందజేయాలని ప్రతివాదిని ఆదేశించండి.

(iv) ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు రూ.2,00,00,000/- (రూ. 2 కోట్లు మాత్రమే) నష్టపరిహారం చెల్లించాలని ప్రతివాదిని ఆదేశించండి.

(v) ఈ క్లెయిం యొక్క ఖర్చులను చెల్లించడం మరియు ఈ కేసు యొక్క పరిస్థితులకు తగినదిగా ఈ గౌరవనీయ న్యాయస్థానం భావించే ఉత్తర్వులు లేదా ఆదేశాలను జారీ చేయడం".

4.1. తేదీ.30-06-2017 నాటి DAGPA ప్రకారం ప్రతివాదులు నెం.1& 2 మరియు కీర్తిశేషులు శ్రీమతి ఇంటూరి లక్ష్మీప్రసన్న యజమానులని, మరియు వారు బిల్ట్-అప్ ఏరియాలో 50 శాతం, మరియు డెవలపర్‌గా పేర్కొన్న ఆస్తిపై నిర్మించబడే మిగిలిన 50 శాతం బిల్ట్-అప్ ఏరియాకు పిటిషనరుకు అర్హులని, క్లెయిమ్ పిటిషన్‌లో ప్రతివాదులు పేర్కొన్నారు. మొత్తం ప్రాజెక్టును 6 నెలల కాలవ్యవధితో 30 నెలల్లో పూర్తి చేసేందుకు పిటిషనరు

అంగీకరించారు. ప్రొఫెషనల్ డెవలపర్ గా పిటిషనర్ ప్రతిపాదిత మాస్టర్ ప్లాన్ లో అటువంటి భూ వినియోగాన్ని ధృవీకరించారు, ఇది హైదరాబాద్ మెట్రోపాలిటన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ అందించిన భూ వినియోగ సమాచారం నుండి కూడా స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ప్రతిపాదిత మాస్టర్ ప్లాన్ నుంచి 30 మీటర్ల రోడ్డును తొలగించేందుకు సంబంధిత అధికారుల నుంచి అవసరమైన అనుమతులు పొందాలని పిటిషనరు కోరారు.

4.2 ప్రతివాది నం.1 & 2, ఇంటూరి లక్ష్మీప్రసన్న ఇప్పటికే 30 మీటర్ల రోడ్డు తొలగింపు కోసం హైదరాబాద్ మెట్రోపాలిటన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీకి దరఖాస్తు చేసుకున్నందున సంబంధిత అధికారుల నుంచి అవసరమైన అన్ని అనుమతులు, ప్రతిపాదిత భవన నిర్మాణానికి అవసరమైన అనుమతులను DAGPA తేదీ నుంచి 9 నెలల వ్యవధిలో పొందుపరుస్తామని పిటిషనరు హామీ ఇచ్చారు. ప్రొఫెషనల్ డెవలపర్ గా పిటిషనరు తన ఖర్చు మరియు ఖర్చుతో సంబంధిత అధికారుల ముందు ఇలాంటి దరఖాస్తును కొనసాగిస్తానని కూడా హామీ ఇచ్చారు.

4.3 DAGPAల తేదీ నుండి 3 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ కాలం గడిచినప్పటికీ, ప్రతిపాదిత మాస్టర్ ప్లాన్ నుండి 30 అడుగుల రహదారిని తొలగించడానికి, అవసరమైన ఉత్తర్వులను పొందడంలో పిటిషనరు విఫలమయ్యారని ప్రతివాదులు పేర్కొన్నారు. 30 మీటర్ల రహదారిని తొలగించనట్లయితే, పేర్కొన్న ఆస్తిని వాణిజ్య భవనం మరియు స్వతంత్ర విల్లాలుగా అభివృద్ధి చేయడం సాధ్యం కాదు. దీంతో ఇద్దరు DAGPAలు నిరుత్సాహానికి గురై, అమలుకు నోచుకోలేకపోయారు. అస్పష్టమైన కారణాలను చూపుతూ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడానికి అవసరమైన అనుమతులు మరియు అనుమతులను పొందడానికి పిటిషనరు ఎల్లప్పుడూ సమయం కోరుతునే ఉన్నారు. ఆ పరిస్థితుల్లో, ప్రతివాదులు 10-09-2019న తమ న్యాయవాది ద్వారా నోటీసు జారీ చేయడం ద్వారా DAGPAలను రద్దు చేయవలసిందిగా ఒత్తిడి చేయబడినది. కానీ, పిటిషనరు ఎటువంటి సమాధానం ఇవ్వలేదు, మరోవైపు డెవలప్మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ రద్దు యొక్క

రిజిస్టర్డ్ డీడ్‌ను అమలు చేయడానికి నిరాకరించాడు. ఆ దశలో, ప్రతివాదులు వివాదాల పరిష్కారానికి మధ్యవర్తిత్వ నిబంధనను ప్రయోగించారు.

4.4 DAGPA ఆధారంగా పిటిషనరు ఆ ఆస్తిని భౌతికంగా స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారని, అయితే వాస్తవంగా ఆస్తిని పిటిషనరుకు అందజేయలేదని ప్రతివాదులు పేర్కొన్నారు. అయితే, పిటిషనరు ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా నిషేధాజ్ఞ మంజూరు కోసం COP No.17/2019 దాఖలు చేసిన, తర్వాత ప్రతివాదులకు తెలియకుండా వాచ్ మాన్ గదిని నిర్మించారని, ఆ ప్రాతిపదికన సదరు ఆస్తిపై తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నారని పేర్కొన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో, పిటిషనరు నుంచి రూ.2 కోట్ల నష్టపరిహారం వసూలు చేయాలని ప్రతివాదులు కోరారు.

4.5 ప్రతివాది చేసిన విపరీతమైన జాప్యం కారణంగా ఇక్కడ ఉన్న హక్కుదారులు కూడా మానసిక వేదనకు గురవుతున్నారు. హక్కుదారు నెం.1 & 2 కూడా తమ వాటా విల్లాల అమ్మకం ద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని లాభదాయకమైన రీతిలో పెట్టుబడి పెట్టాలని యోచించారు, అయితే, ప్రతివాది చేసిన ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించడం వల్ల అలా చేయలేకపోయారు. అందువల్ల, ప్రతివాది చేసిన అటువంటి ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు నష్టపరిహారాన్ని క్లెయిమ్ చేయడానికి హక్కుదారులు అర్హులు. అందువల్ల, ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు నష్టపరిహారం కొరకు ప్రతివాది రూ.50,00,000/-(రూ.50 లక్షలు మాత్రమే) చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

5. మధ్యవర్తి ముందు పిటిషనరు ప్రతివాదులు చేసిన వాదనను తోసిపుచ్చుతూ డిఫెన్స్ స్టేట్‌మెంట్ దాఖలు చేశారు, DAGPA అమలు సమయంలో ప్రతివాదులు మాత్రమే పిటిషనరుకు ఆస్తి యొక్క భౌతిక స్వాధీనాన్ని అప్పగించారు మరియు వారు ప్రహరీ గోడను చుట్టూతా కట్టారు మరియు పాక్షికంగా ముళ్లకంచెతో కంచె కూడా వేయబడింది, వాచ్ మాన్ మరియు భద్రత కోసం గదులను నిర్మించారు మరియు పిటిషనరు తన డెవలపర్ హోదాలో పై భూమిని

ఎవరి నుండి ఎటువంటి జోక్యం లేదా అడ్డంకులు లేకుండా భౌతికంగా స్వాధీనం చేసుకున్నారు మరియు అనుభవిస్తున్నారు. DAGPA నిబంధనల ప్రకారం ఆస్తిని అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, అతను దరఖాస్తు చేసుకున్నట్లు మరియు పేర్కొన్న ఆస్తిని భద్రపరచడంతో పాటు భారీ మొత్తంలో ఖర్చు చేయడం ద్వారా అధికారులను సంప్రదించినట్లు పిటిషనరు సమర్పించారు. అందువల్ల, పిటిషనరు దీనితో నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించి, ప్రాజెక్టును త్వరగా పూర్తి చేయడానికి సంబంధిత అధికారుల నుండి అనుమతుల కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. కానీ, ప్రతివాదులు పిటిషనరును ఒప్పించడం గురించి పూర్తి అవగాహన ఉన్నప్పటికీ, ధరల పెరుగుదలను చూసి, పిటిషనరును వేధించడానికి మరియు దానిపై కుట్రపూరితంగా తప్పుడు నష్టం కలిగించడానికి లీగల్ నోటీసులు జారీ చేయడం వంటి చట్టవిరుద్ధమైన చర్యలకు పాల్పడ్డారు.

5.1 పిటిషనరు వారు, ఇంటూరి లక్ష్మీ ప్రసన్న మరియు ప్రతివాదులు 1 మరియు 2లు పేర్కొన్న ఆస్తిపై పిటిషనరు శాంతియుతంగా స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు అనుభవించడంలో జోక్యం చేసుకోకుండా నిరోధించడం కోసం 1996 చట్టం యొక్క సెక్షన్ 9 కింద మంజూరుపై నిషేధం విధించాలని, C.O.P.No.17/2019ని XIII అదనపు జిల్లా జడ్జి-కమ్-కమర్షియల్ కోర్టు, L.B.నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా కోర్టులో దాఖలు చేసినట్లు పేర్కొన్నారు. పరిగణనలోకి తీసుకున్న న్యాయమూర్తి ఇరు పక్షాలను యథాతథ స్థితిని కొనసాగించాలని ఆదేశిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారని, ఆ ఆదేశాలు ఇప్పటికీ కొనసాగుతున్నాయని, ప్రతివాదులు చేసిన వాదనను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

6. సంబంధిత పక్షాల క్లెయిమ్ స్టేట్ మెంట్ మరియు డిఫెన్స్ స్టేట్ మెంట్ ఆధారంగా మధ్యవర్తి ట్రిబ్యునల్ ఈ క్రింది వివాదాల అంశాలను రూపొందించింది.

> "(i) ప్రతివాది ప్రహరీ గోడ (పాక్షికంగా) నిర్మించారా మరియు సంబంధిత కర్త ఆస్తి చుట్టూ ముళ్లకంపతో కంచె వేశారా?

(ii) 30 మీటర్ల రోడ్డు తొలగింపు మరియు నిర్మాణ అనుమతుల కోసం సంబంధిత అధికారుల నుండి అవసరమైన ఉత్తర్వులను పొందడంలో ప్రతివాది తన బాధ్యతను నిర్వర్తించడంలో విఫలమయ్యాడా?

(iii) 2013 సంవత్సరంలోనే సంబంధిత భూమిలో 30 మీటర్ల రోడ్డు ఉన్న విషయం ప్రతివాదికి తెలుసా?

(iv) ప్రతివాది తన బాధ్యతలను ఉల్లంఘించాడా మరియు తద్వారా డాక్యుమెంట్ నెం.6750/2017తో కూడిన 30.06.2017 నాటి డెవలప్ మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ యొక్క పనితీరును నిరుత్సాహపరిచాడా?

(v) డాక్యుమెంట్ నెం.6750/2017తో కూడిన 30.06.2017 నాటి డెవలప్ మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ రద్దు పత్రాన్ని అమలు చేయడానికి ప్రతివాది బాధ్యత వహిస్తాడా?

(vi) ప్రతివాది సంబంధిత భూమి యొక్క స్వాధీనాన్ని అందించాల్సిన బాధ్యత ఉందా?

(vii) ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించిన కారణంగా ప్రతివాది రూ.2,00,00,000/- (రూ. 2 కోట్లు మాత్రమే) నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి బాధ్యత వహిస్తాడా?

(viii) హక్కుదారుడికి ఎలాంటి ఉపశమనం లభిస్తుంది?"

7. ప్రతివాదుల తరపున మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ముందు CW.1 నుండి CW.3 వరకు పరిశీలించబడ్డాయి మరియు Exs.C1 నుండి C13 వరకు పత్రాలు గుర్తించబడ్డాయి మరియు పిటిషనరు తరపున RW.1 నుండి RW.3 వరకు పరిశీలించబడ్డాయి మరియు Exs.R.1 నుండి R.29 వరకు పత్రాలు గుర్తించబడ్డాయి. ఆయా పక్షాల వాదనలు, రికార్డుల్లో ఉన్న పత్రాల సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ 04.08.2020న ఇరు పక్షాల వాదనలు విన్న తర్వాత ప్రతి అంశానికి సంబంధించి సహేతుకమైన ఫలితాలను ఇస్తూ తీర్పు వెలువరించింది. అంశం నెం.1కి సంబంధించి, Ex.C.5 అమలు చేయబడిన తేదీలో ఉన్న సంబంధిత ఆస్తి చుట్టూ ప్రహరీ గోడని నిర్మించినట్లు పిటిషనరు నిర్ధారించడంలో విఫలమయ్యారని మధ్యవర్తి ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. అంశం నెం.2 నుంచి 4 వరకు పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ అవార్డులోని పేరాలు 6.2.2 నుంచి 6.2.14 వరకు

సహేతుకమైన కారణాలను తెలియజేసిన తరువాత, ప్రతివాదులు/హక్కుదారులు, పిటిషనరు/డెవలపరుకు రూ.2,01,31,497/- చెల్లించాలి, మరియు 01.10.2020 నుండి 22.10.2021 వరకు సంవత్సరానికి @ 18% వడ్డీతో పాటు రూ.38,42,082/- మొత్తాన్ని వడ్డీతో కలిపి కూడా చెల్లించాలి. మొత్తంగా, ప్రతివాదులు రూ.2,39,73,579/- చెల్లించాలి. పాయింట్ నం.5 & 6కి సంబంధించి, Ex.C.5 డెవలప్మెంట్ ఒప్పందం DAGPA చెల్లదని మరియు పిటిషనరు 30.06.2017 నాటి Ex.C5 DAGPA యొక్క రద్దు పత్రాన్ని అమలు చేయాల్సి ఉంటుందని మరియు ప్రతివాదులు/హక్కుదారులకు సంబంధిత ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకోవడంతోపాటు, పిటిషనరు/డెవలపరుకు రూ.2,00,00,000/- నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ప్రతివాదులు/హక్కుదారులకు అవసరం లేదని మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఈ క్రింది ఉపశమనాన్ని మంజూరు చేసింది:

a) పిటిషనరు/డెవలపరు 30.06.2017 నాటి Ex.C.5 DAGPA నెంబరు 6750/2017 పత్రాన్ని రద్దు చేసే దస్తావేజును అమలు చేస్తారు మరియు అవార్డు వెలువడిన తేదీ నుండి మూడు నెలల్లోపు షరతు ప్రకారం ప్రతివాదులు/హక్కుదారులకు సంబంధిత ఆస్తిని స్వాధీనం అందించబడాలి.

b) ప్రతివాదులు/హక్కుదారులు అవార్డు ఇచ్చిన తేదీ నుంచి మూడు నెలల్లోగా రూ.2,39,73,579/- చెల్లించాలని, లేనిపక్షంలో అవార్డు మొత్తంపై వడ్డీ, ఏడాదికి 18 శాతం చొప్పున అవార్డు తేదీ నుంచి చెల్లింపు తేదీ వరకు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

c) ప్రతివాదులు/హక్కుదారులు మరియు పిటిషనరు/డెవలపరు వారి స్వంత ఖర్చులను భరించాలి.

8. మధ్యవర్తి ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన అవార్డును సవాలు చేస్తూ, పిటిషనరు 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34 కింద COP No.2/2022ను రంగారెడ్డి జిల్లాలోని స్పెషల్ జడ్జ్ ఫర్ ట్రయల్ అండ్ డిస్పోజల్ ఆఫ్ కమర్షియల్ డిస్ప్యూట్స్ కోర్టు లో దాఖలు చేశారు. పిటిషనరు లేవనెత్తిన ఆధారాలు,

రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలు, సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు, హైకోర్టు తీర్పులు, 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34లోని నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న స్పెషల్ జడ్జి, తేదీ.12.09.2022 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా COP.No.2/2022ను కొట్టివేశారు.

9. ప్రిన్సిపల్ స్పెషల్ కోర్టు యొక్క ట్రయిల్ మరియు డిస్పోజల్ యొక్క కమర్షియల్ డిస్ప్యుట్స్, ఎల్.బి.నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా లోని COP.No.2/2022, తేది.12.09.2022న జారీ చేసిన ఆదేశాలతో, బాధపడుతూ పిటిషనరు COMCA.No.35/2022ను దాఖలు చేశారు.

10. పిటిషనరు తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది వి.రవీందర్ రావు తీవ్రంగా వాదనలు వినిపిస్తూ, పిటిషనరు లేవనెత్తిన వాదనలు/కారణాలను దిగువ కోర్టు సరిగా అర్థం చేసుకోకుండా, అలాగే రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను కూడా COP.No.2/2022ని తప్పుగా కొట్టివేసిందని మరియు కేవలం మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ అవార్డును మాత్రమే ధృవీకరించిందని. ఇండియన్ కాంట్రాక్ట్ యాక్ట్, 1872లోని సెక్షన్ 56లోని నిబంధనలను ప్రతివాదులు ఉపయోగించారని, అయితే ఇది కేసు వాస్తవాలు, పరిస్థితులకు వర్తించదని ఆయన ఇంకా పేర్కొన్నారు. HMDAకి 30 మీటర్ల వెడల్పు గల రహదారిని తొలగించాలని ప్రతివాదులు సమర్పించిన దరఖాస్తు ఇప్పటి వరకు పెండింగ్లో ఉందని, పరిశీలనలో ఉన్న దరఖాస్తు ముగింపుకు చేరుకోనందున ఒప్పందాన్ని అమలు చేయడం అసంభవానికి దారితీయదని స్పష్టంగా చూపుతున్న Ex.R.5ని కమర్షియల్ కోర్ట్ మరియు ఆర్బిట్రేటర్ పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో విఫలమయ్యారని కూడా అతను తీవ్రంగా వాదించాడు. ఈ నేపథ్యంలో, ఇండియన్ కాంట్రాక్ట్ యాక్ట్ 1872లోని సెక్షన్ 56 ప్రభావం వర్తించదు. Ex.C.5 అటువంటి బాధ్యతను ఎన్నడూ పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు కాబట్టే, ఒక స్థిరాస్థికి సంబంధించిన ఒప్పందంలో సమయం ఎప్పుడూ సారాంశం కాదని కింది కోర్టు భావించి ఉండాల్సిందని ఆయన వాదించారు, అయితే, స్థిరాస్తులకు సంబంధించిన ఒప్పందంలో కాలం ఎప్పుడూ

సారాంశం కాదని గత ఉదాహరణలు స్పష్టంగా చెబుతున్నాయి. పిటిషనరు సమర్పించిన న్యాయపరమైన పూర్వాపరాలను దిగువ కోర్టు మరియు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ప్రశంసించలేదని ఆయన వాదించారు.

11. ఆయన వాదనకు మద్దతుగా సీనియర్ న్యాయవాది ఈ క్రింది తీర్పులపై ఆధారపడ్డాడు:

1. **ఢిల్లీ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ వర్సెస్ కెన్నెత్ బిల్డర్స్ అండ్ డెవలపర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. {(2016) 13 SCC 561}**
2. **ఛత్తీస్ గఢ్ రాష్ట్రం మరియు మరొకరు వర్సెస్ సాల్ ఉద్యోగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. {(2022) 2 SCC 275}**
3. **శాంగ్యాంగ్ ఇంజి.& కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (NHAI). {(2019) 15 SCC 131}**
4. **అసోసియేటెడ్ బిల్డర్స్ వర్సెస్ ఢిల్లీ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ. {(2015) 3 SCC 49}**

12. మరోవైపు, పిటిషనరు దాఖలు చేసిన అప్పీలు చట్టం ప్రకారం నిర్వహించదగినది కాదని ప్రతివాదుల తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ బి. ఆదినారాయణరావు వాదించారు మరియు దిగువ కోర్టు ఆయా పక్షాల వాదనలు, రికార్డులలో ఉన్న పత్రాల సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత మరియు ఇరు పక్షాల వాదనలు విన్న తరువాత తేదీ.12.09.2022నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా COP.No.2/2002 కొట్టివేసింది, మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ A.A.No.40/2020లో ఇచ్చిన అవార్డును సమర్థిస్తూ, తేదీ.23.12.2021న ఇచ్చిన అవార్డును సమర్థించింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 37 పరిధి చాలా పరిమితంగా ఉందని వాదించారు. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ తేదీ.23.10.2021న ఇరుపక్షాల మధ్య వివాదానికి సంబంధించిన పరిమితుల పరిధిలోనే తీర్పును జారీ చేసిందని, తీర్పులో మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఎలాంటి అక్రమాలు, అవకతవకలకు పాల్పడలేదని సీనియర్ న్యాయవాది

వాదించారు. పిటిషనరు లేవనెత్తిన అన్ని అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత, దిగువ కోర్టు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పును ధ్రువీకరిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసిందని, ఈ ఉత్తర్వుల్లో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఎలాంటి ఆధారాలు లేవని, పిటిషనరు దాఖలు చేసిన అప్పీల్ చట్టప్రకారం నిర్వహించబడదని, దానిని కొట్టివేయాల్సి ఉంటుందని పేర్కొంది.

13. అప్పీలుకు పార్టీల ప్రత్యర్థుల వాదనలు విన్న తర్వాత ప్రధానంగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశాలు ఇలా ఉన్నాయి.

(1) 23.10.2021 నాటి మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన అవార్డును ధ్రువీకరిస్తూ, COP.No.2/2022 లో కమర్షియల్ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు చట్ట ప్రకారం చెల్లుబాటు అవుతాయా?

(2) మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ తీర్పును సమర్థిస్తూ చట్టంలోని సెక్షన్ 34 కింద అందించిన అధికారాలను దిగువ కోర్టు సక్రమంగా ఉపయోగించిందా?

(3) ఉపశమనం ఏమిటి?"

<u>అంశం నెం.1 మరియు 2</u>

14. రంగారెడ్డి జిల్లా, కుత్బుల్లాపూర్ మండలం, బాచుపల్లి గ్రామంలోని సర్వే నెం.128 మరియు 132లోని Ac.5.02 గుంటల భూమికి ప్రతివాదులు పూర్తి యజమానులని వాదనలు, సమర్పణలు, సాక్ష్యాధారాల పత్రాల ఆధారాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. పిటిషనరు మరియు ప్రతివాదులు రిజిస్టర్డ్ డెవలప్మెంట్ అగ్రిమెంట్-కమ్-జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ, ఇక్కడ "DAGPA" అని పిలవబడిన తర్వాత, తేదీ.30.06.2017, రిజిస్ట్రేషన్ నెం.6750/2017 ప్రకారం భూమికి సంబంధించి Acs. 4.24.8 గుంటల విస్తీర్ణము గల భూమిని, స్వతంత్ర విల్లాలతో కూడిన గేటెడ్ కమ్యూనిటీగా అభివృద్ధి చేయడానికి మరియు వాణిజ్య భవనాల అభివృద్ధి కోసం భూమి Ac.00-17.2 గుంటలకు సంబంధించి రిజిస్ట్రేషన్ పత్రం నెం.6751/2017 ద్వారా మరొక అభివృద్ధి ఒప్పందం ద్వారా కుదుర్చుకున్నారు. పరిస్థితులు ఇలా ఉండగానే, ఇరువర్గాల మధ్య

వివాదాలు తలెత్తాయి. ప్రతివాది నం.1 మరియు 2 లీగల్ నోటీసు జారీ చేయడం ద్వారా అభివృద్ధి ఒప్పందాన్ని తేదీ.10.09.2019న రద్దు చేశారు. అభివృద్ధి ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయడాన్ని పిటిషనరు అంగీకరించనందున, ప్రతివాదులు మధ్యవర్తిత్వ నిబంధనను ఉపయోగించి ఈ గౌరవనీయ న్యాయస్థానంలో మధ్యవర్తి నియామకం కోసం మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తు నెం.40/2020 దాఖలు చేశారు మరియు దానిని అనుమతించబడింది మరియు 04.08.2020 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా పార్టీల మధ్య వివాదాలను పరిష్కరించడానికి ఇందులో 8 వ ప్రతివాదిని 'ఏకైక మధ్యవర్తి'గా నియమించారు.

15. (i) 30.06.2017 నాటి DAGPAను చెల్లదని మరియు రద్దు చేయాలని; (ii) DAGPA రద్దు పత్రాన్ని అమలు చేయమని పిటిషనరును ఆదేశించడం; (iii) షెడ్యూల్ ఆస్తిని ప్రతివాదులకు అందజేయాలని పిటిషనరును ఆదేశించడం; (iv) ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు రూ.2,00,00,000/- (రూ.2 కోట్లు మాత్రమే) నష్టపరిహారం చెల్లించేలా ప్రతివాదిని ఆదేశించాలని కోరుతూ ప్రతివాదులు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ముందు క్లెయిమ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

16. ప్రతివాదులు చేసిన దావాను తిరస్కరిస్తూ పిటిషనరు డిఫెన్స్ స్టేట్మెంట్ను దాఖలు చేశారు. పిటిషనరు మరియు ప్రతివాదుల క్లెయిమ్ స్టేట్మెంట్ మరియు డిఫెన్స్ స్టేట్మెంట్ను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత మరియు మౌఖిక మరియు పత్రాల సాక్ష్యాలు అనగా CWs.1 నుండి CW.3 మరియు Exs.C.1 నుండి C.13 మరియు RWs.1 నుండి RW వరకు .3 మరియు Exs.R.1 నుండి R.29 వరకు పరిశీలించిన తరువాత, 23-10-2021 న ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న తరువాత మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ అవార్డును ఆమోదించింది. దీనిని ప్రశ్నిస్తూ, పిటిషనరు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన మధ్యవర్తిత్వ అవార్డును కొట్టివేయడానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 34 లోని నిబంధనలను ఉపయోగించి COP.No.2/2022ను దాఖలు చేశారు. పిటిషనరు లేవనెత్తిన

ఆధారాలను మరియు రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న దిగువ కోర్టు, ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న తర్వాత తేదీ.12-09-2022 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా COP.No.2/2022ను కొట్టివేసి, మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పులో ఎలాంటి అవకతవకలు, అక్రమాలు, తప్పులు లేవని పేర్కొంటూ మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన అవార్డును సమర్థించింది.

17. సెక్షన్ 37 కింద అప్పీలును పరిగణనలోకి తీసుకునే పరిధిని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది తీర్పులలో స్పష్టంగా వివరించింది:

17.1 ఢిల్లీ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ (సుప్ర)లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడుతుంది:

> 30. కాంట్రాక్ట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 56 యొక్క వివరణ *సత్యబ్రతా ఘోష్ వర్సెస్ ముగ్నీరామ్ బంగూర్ అండ్ కో. [సత్యబ్రత ఘోష్ వర్సెస్ ముగ్నీరామ్ బంగూర్ & కో.*, AIR 1954 SC 44: 1954 SCR 310] కాంట్రాక్ట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 56 లో ఉపయోగించిన "అసాధ్యం" అనే పదాన్ని భౌతిక లేదా అక్షర అసాధ్యం అనే అర్థంలో ఉపయోగించలేదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు పార్టీలు దృష్టిలో ఉంచుకున్న లక్ష్యం, ప్రయోజనం దృష్ట్యా అది ఆచరణ సాధ్యం కానిది, నిరుపయోగమైనది అని అర్థం చేసుకోవాలి. ఇరు పక్షాలు ఆలోచించని ఏదో ఒక మధ్యవర్తిత్వ లేదా మితిమీరిన పరిస్థితుల వల్ల ఈ ఆచరణ సాధ్యం కాని లేదా నిరుపయోగం తలెత్తవచ్చు. ఏదేమైనా, మధ్యవర్తిత్వ పరిస్థితిని పార్టీలు పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, అటువంటి పరిస్థితి సంభవించినప్పటికీ ఒప్పందం నిలబడుతుంది. అటువంటి సందర్భంలో, "నిరాశకు అవకాశం ఉండదు, ఎందుకంటే ఒక నిర్దిష్ట సంఘటన జరిగినప్పటికీ పనితీరును ఒత్తిడి చేయడం ఒప్పందం యొక్క ఆధారం, ఆ సంఘటన

జరిగినప్పుడు అది కనుమరుగు కాజాలదు". ఈ కోర్టు చెప్పేది ఇదే: (AIR pp. 46-49, పేరాస్ 9-10 & 17)

17.2 ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రంలో మరియు మరొకరు (సుప్రా)లో ఇది క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

11. ప్రతిగా, ప్రతివాది కంపెనీ తరఫు న్యాయవాది ప్రణవ్ మల్హోత్రా వాదనలు వినిపిస్తూ, పిటిషనర్ రాష్ట్రం తన సెక్షన్ 34 పిటిషన్ లో "పర్యవేక్షణ ఛార్జీల" తగ్గింపుకు సంబంధించి ఎటువంటి అభ్యంతరాన్ని లేవనెత్తడంలో విఫలమైందని, హైకోర్టులో దాఖలు చేసిన సెక్షన్ 37 పిటిషన్ లో అటువంటి పిటిషన్ ను స్వీకరించే హక్కును ఈ కోర్టు ముందు వదులుకుందని భావించాలని వాదించారు. అటువంటి అభ్యంతరాన్ని రుజువు చేసేందుకు స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర v. హిందుస్థాన్ కన్స్ట్రక్షన్ కో. లిమిటెడ్ [స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర v. హిందుస్తాన్ కన్స్ట్రక్షన్ కో. లిమిటెడ్, (2010) 4 SCC 518: (2010) 2 SCC (Civ) 207] అని అతను ఉదహరించాడు.

24. సెక్షన్ 34 పిటిషన్ లో పేర్కొన్న అంశాల్లో అటువంటి అభ్యంతరాన్ని లేవనెత్తలేదనే కారణంతో అప్పీలుదారు రాష్ట్రంపై మాఫీ పిటిషన్ తీసుకోవడంతో మేము భయపడుతున్నాము మరియు అందువల్ల, సెక్షన్ 37 కింద లేదా ఈ కోర్టు ముందు ప్రాధాన్యమున్న అప్పీలులో దానిని తీసుకోకుండా నిరోధించబడింది, 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34 (2-A) లో అందించిన విషయము, దానికి సంబంధించిన ప్రతివాది కంపెనీకి కూడా అందుబాటులో ఉండదు, ఇది పేటెంట్ చట్టవిరుద్ధత ద్వారా తీర్పుకు విఘాతం కలిగిస్తుందని తేలితే దానిని కొట్టివేసే అధికారాన్ని కోర్టుకు ఇస్తుంది. సెక్షన్ 37 పిటిషన్ లో అప్పీలుదారు రాష్ట్రం అటువంటి ప్రాతిపదికను తీసుకున్న తర్వాత, దానిని తీర్పులో సరిగ్గా పేర్కొన్న తరువాత, 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34 (2-A) ను ఆశ్రయించడం ద్వారా హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది, ఇది సెక్షన్ 37 కింద అప్పీల్ చేయదగిన ఉత్తర్వును వర్తింపజేయడానికి 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34 (2-A) ను ఆశ్రయించి ఉండాలి, ఇది 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34 కింద దాఖలు చేసిన పిటిషన్ కు సమానంగా

అందుబాటులో ఉంటుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34లోని సబ్ సెక్షన్ (2-A) కింద ఒక అవార్డును రద్దు చేయడానికి అందుబాటులో ఉన్న కారణాలను 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 37 కింద తనకు సంక్రమించిన అధికార పరిధిని ఉపయోగించి కోర్టు తనంతట తానుగా ఉపయోగించుకోలేదని ప్రతివాది కంపెనీ పేర్కొనడం వినిపించుకోలేదు. ముఖ్యంగా, సబ్-సెక్షన్ లో ఉపయోగించిన పదం "*కోర్టు దానిని కనుగొంటుంది*". అందువల్ల, ఒక తీర్పును రద్దు చేయడానికి సెక్షన్ 34 కింద దాఖలైన పిటిషన్ ను నిర్ణయించడంలో కోర్టు తనంతట తానుగా వ్యవహరించే నిబంధన 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 37 కింద ప్రాధాన్యమున్న అప్పీలులో అందుబాటులో ఉండదు.

17.3 సాంగ్యాంగ్ ఇంజనీరింగ్ & కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (సుప్ర) ఈ క్రింది విధంగా నిర్వహించబడుతుంది:

20. 2015 సవరణ చట్టానికి ముందు ఉన్న విధంగా, భారతదేశ ప్రభుత్వ విధానానికి విరుద్ధంగా ఉంటే అవార్డును పక్కన పెట్టడానికి సంబంధించినంతవరకు చట్టాన్ని పరిశీలించడం మొదట అవసరం. *అసోసియేట్ బిల్డర్స్ వర్సస్ DDA* [*అసోసియేట్ బిల్డర్స్ వర్సస్ DDA*, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] (*అసోసియేట్ బిల్డర్స్*)లో, ఈ కోర్టు *రేణుసాగర్ పవర్ కో. లిమిటెడ్ వర్సస్ జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ కో. [రేణుసాగర్ పవర్ కో. లిమిటెడ్. వర్సస్ జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ కో.*, 1994 Supp (1) SCC 644] (రేణుసాగర్), క్రింది విధంగా: (*అసోసియేట్ బిల్డర్ల* కేసు [*అసోసియేట్ బిల్డర్స్ వర్సస్ DDA*, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] , SCC పేజీలు. 67-68, పేరా 18)లోని తీర్పును ప్రస్తావించింది.

24. 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 34లో ఉన్న “పబ్లిక్ పాలసీ ఆఫ్ ఇండియా” అనే పదబంధానికి మరో *విస్తరణ వెస్ట్రన్ జికో [ONGC v. Western Geco International Ltd.,* (2014) 9 SCC 263 : (2014) 5 SCC (Civ) 12] లోని ఈ కోర్టు యొక్క మరొక తీర్పు ద్వారా జరిగింది, ఇది *అసోసియేట్ బిల్డర్స్ [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ వర్సస్ DDA*, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ)

204]లో ఈ క్రింది విధంగా వివరించబడింది : (SCC pp. 73-77, పేరాస్ 28-34)

“28. ONGC v. వెస్టర్న్ జికో ఇంటర్నేషనల్ లిమిటెడ్. [ONGC v. వెస్టర్న్ జికో ఇంటర్నేషనల్ లిమిటెడ్, (2014) 9 SCC 263 : (2014) 5 SCC (Civ) 12] ఇటీవలి ఇచ్చిన తీర్పులో, ఈ కోర్టు మరో మూడు విభిన్న మరియు ప్రాథమిక న్యాయ సూత్రాలను జోడించింది, వీటిని భారతీయ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానంలో భాగంగా అర్థం చేసుకోవాలి. కోర్టు ఇలా పేర్కొంది: (SCC పేజీలు 278-80, పేరాస్ 35 & 38-40)

35. అప్పుడు "భారత చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానం" అంటే ఏమిటి అనేది ప్రశ్న. ONGC [ONGC v. సా ప్రైప్స్ లిమిటెడ్, (2003) 5 SCC 705] కేసులోని నిర్ణయం ఆ అంశాన్ని వివరించలేదు. అయినప్పటికీ, మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ దేశంలో న్యాయ పరిపాలనకు మరియు చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి ఒక ఆధారాన్ని అందించడం వంటి అన్ని ప్రాథమిక సూత్రాలను ఈ వ్యక్తీకరణ తప్పనిసరిగా కలిగి ఉండాలి. "భారతీయ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానం" అనే వ్యక్తీకరణ యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని సమగ్రంగా వివరించడానికి అర్థం లేకుండా, భారతీయ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానంలో భాగంగా తప్పనిసరిగా అర్థం చేసుకోవాల్సిన మూడు విభిన్న మరియు ప్రాథమిక న్యాయ సూత్రాలను మనం సూచించవచ్చు. అన్నింటిలో మొదటిది మరియు ప్రధానమైనది ఏమిటంటే, పౌరుల హక్కులను దెబ్బతీసే లేదా ఏదైనా పౌర పరిణామాలకు దారితీసే ప్రతి నిర్ణయంలో, సంబంధిత కోర్టు లేదా అథారిటీ ఈ విషయంలో "న్యాయ విధానం" అని పిలువబడే చట్టపరమైన పరిభాషలో ఉన్న దానిని అవలంభించవలసి ఉంటుంది. న్యాయపరమైన విధానాన్ని అవలంబించే కర్తవ్యం కోర్టు ఉపయోగించే అధికార స్వభావం నుండి ఉద్భవిస్తుంది లేదా సంబంధిత వ్యక్తికి ప్రత్యేకంగా లేదా అదనంగా ఆదేశించాల్సిన అవసరం లేదు. గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే, న్యాయ మరియు పాక్షిక-న్యాయ నిర్ణయాలలో న్యాయ విధానం యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటంటే, కోర్టు, ట్రిబ్యునల్ లేదా వారి ముందు ఉన్న పక్షాల హక్కులు లేదా బాధ్యతలను ప్రభావితం చేసే అధికారాలను ఉపయోగించే అథారిటీ న్యాయ విధానానికి విశ్వసనీయతను చూపించినంత కాలం, వారు ఏకపక్షంగా, నిరంకుశంగా

లేదా వింతగా వ్యవహరించలేరు. న్యాయవిధానం అథారిటీ నిజాయితీగా పనిచేస్తుందని మరియు నిష్పాక్షికంగా, సహేతుకంగా మరియు నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరిస్తుందని మరియు దాని నిర్ణయం ఎటువంటి బాహ్య పరిశీలన ద్వారా అమలు చేయబడదని నిర్ధారిస్తుంది. ఆ కోణంలో న్యాయవిధానం లోపాలు మరియు లోపాలకు చెక్ పెట్టడానికి పనిచేస్తుంది, ఇది కోర్టు, ట్రిబ్యునల్ లేదా అథారిటీ యొక్క నిర్ణయాన్ని సవాలు చేసే అవకాశం కలిగిస్తుంది.

38. భారతీయ న్యాయ విధానానికి అంతే ముఖ్యమైనది మరియు మౌలికమైనది ఏమిటంటే, ఒక న్యాయస్థానం మరియు ఒక పాక్షిక-న్యాయ అథారిటీ కూడా, దాని ముందు ఉన్న పక్షాల హక్కులు మరియు బాధ్యతలను నిర్ణయించేటప్పుడు, సహజ న్యాయ సూత్రాలకు అనుగుణంగా చేయాలి. ప్రసిద్ధ *ఆడియల్టెరమ్ పార్టెమ్* నియమంతో పాటు, సహజ న్యాయ సూత్రాల యొక్క ఒక పార్శ్వం ఏమిటంటే, ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించే కోర్టు / అథారిటీ ఏదో ఒక విధంగా అభిప్రాయాన్ని తీసుకునేటప్పుడు సంబంధిత వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులకు తన మనస్సును వర్తింపజేయాలి. మనస్సును అన్వయించుకోకపోవడమనేది ఏ తీర్పుకైనా ప్రాణాంతకమైన లోపం. మనస్సును బహిర్గతం చేయడం ద్వారా మనస్సు యొక్క అనువర్తనం ఉత్తమంగా ప్రదర్శించబడుతుంది మరియు కోర్టు లేదా అథారిటీ తీసుకునే నిర్ణయానికి మద్దతుగా కారణాలను నమోదు చేయడం ద్వారా మనస్సును బహిర్గతం చేయడం ఉత్తమం. ఒక న్యాయనిర్ణేత తన మనస్సును అన్వయించుకోవాల్సిన ఆవశ్యకత, ఆ దృష్టిలో మన న్యాయశాస్త్రంలో ఎంత లోతుగా ఇమిడిపోయిందంటే, దీనిని భారతీయ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానంగా అభివర్ణించవచ్చు.

39. హేతుబద్ధమైన ఏ వ్యక్తీ రాలేని వికృతమైన లేదా అహేతుకమైన నిర్ణయం కోర్టులో కొనసాగదనే సూత్రం ఇప్పుడు పరిపాలనా చట్టంలో గౌరవప్రదమైన న్యాయశాస్త్ర మౌలికంగా గుర్తించబడింది. వెడ్నెస్ బరీ [అసోసియేటెడ్ ప్రొవిన్షియల్ పిక్చర్ హౌసెస్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ వెడ్నెస్ బరీ కార్పొరేషన్, (1948) 1 KB 223 (CA)] యొక్క సహేతుకత సూత్రం ఆధారంగా నిర్ణయాల యొక్క హేతుబద్ధత లేదా అహేతుకతను పరీక్షించబడుతుంది.

సహేతుకత ప్రమాణాలకు లోబడే నిర్ణయాలు తరచుగా ఉన్నత న్యాయస్థానాల రిట్ అధికార పరిధిలో కోర్టులో సవాలు చేయడానికి సిద్దంగా ఉంటాయి, కానీ అవి అందుబాటులో ఉన్న చోట చట్టపరమైన ప్రక్రియలలో తక్కువ కాదు.

40. భారతీయ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానం ఏమిటో సమగ్రంగా లెక్కించడానికి ప్రయత్నించడం లేదా వ్యక్తీకరణను నిర్వచనం యొక్క సంక్లిష్టతలో ఉంచడం సాధ్యం కాదు. ప్రస్తుతం ఉన్న కేసు విషయంలో ముఖ్యమైనది ఏమిటంటే, ఒకవేళ తమ ముందు రుజువు చేయబడిన వాస్తవాల ఆధారంగా మధ్యవర్తులు ఒక నిర్ధారణకు రాలేకపోతే, లేదా దాని ముందు ఒక నిర్ధారణకు వచ్చినట్లయితే, అది న్యాయవిచ్ఛిన్నం కానట్లయితే, న్యాయవిచ్ఛిన్నతకు దారితీస్తుంది, తీర్పును గణనీయమైన అక్షాంశాన్ని కలిగి ఉన్న మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ చేసినప్పుడు కూడా తీర్పు సవాలు చేయబడుతుంది మరియు తీర్పులు ఇవ్వడంలో భాగస్వాములను చేస్తుంది మరియు దానిని బట్టి కొట్టివేయవచ్చు లేదా సవరించవచ్చు, బాధాకరమైన భాగం మిగిలిన వాటి నుండి విడదీయలేనిది లేదా విడదీయరానిది.

29. "న్యాయ విధానం" యొక్క న్యాయ సూత్రం ఒక నిర్ణయం న్యాయంగా, సహేతుకంగా మరియు లక్ష్యం కలిగి ఉండాలని కోరుతుందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. మరోవైపుగా, ఏదయినా ఏకపక్షంగా మరియు విచిత్రంగా ఉంటే అది న్యాయమైన, సహేతుకమైన లేదా లక్ష్యంతో కూడిన నిర్ణయం కాదు.

30. నిస్సందేహంగా భారతీయ చట్టంలో ప్రాథమిక న్యాయ సూత్రం అయిన *ఆడి ఆల్టెరామ్ పార్టెమ్* సూత్రం మధ్యవర్తిత్వ మరియు రాజీ చట్టంలోని సెక్షన్లు 18 మరియు 34(2)(a)(iii)లో కూడా ఉంది. ~~ఈ~~ విభాగాలు ~~ఈ~~ క్రింది విధంగా చదవబడతాయి:

S.18 పక్షాలతో సమానంగా వ్యవహరించడం. పక్షాలను సమానంగా చూడాలి మరియు ప్రతి పక్షానికి తన వాదనను వినిపించడానికి పూర్తి అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది.

***

S.34. మధ్యవర్తిత్వ అవార్డును పక్కన పెట్టడానికి దరఖాస్తు. –

(1) ***

(2) ఒక మధ్యవర్తిత్వ తీర్పును కోర్టు మాత్రమే పక్కన పెట్టవచ్చు-

(a) దరఖాస్తు చేస్తున్న పక్షం దానికి రుజువును అందిస్తుంది-

***

(iii) దరఖాస్తు చేసిన పక్షానికి మధ్యవర్తి నియామకం లేదా మధ్యవర్తిత్వ చర్యల గురించి సరైన నోటీసు ఇవ్వబడలేదు లేదా తన వాదనను సమర్పించలేకపోయారు;

31. మూడవ న్యాయశాస్త్ర సూత్రం ఏమిటంటే, సహేతుకమైన వ్యక్తులు ఎవరూ రాని విధంగా వికృతమైన లేదా అహేతుకమైన నిర్ణయం ముఖ్యమైనది మరియు కొంత వరకు వివరణ అవసరం. ఇక్కడ స్థిరపడిన చట్టం:

(i) ఒక అన్వేషణ ఎటువంటి ఆధారాలపై ఆధారపడి ఉండదు, లేదా

(ii) మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ తాను తీసుకునే నిర్ణయానికి సంబంధం లేని విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది; లేదా

(iii) దాని నిర్ణయానికి రావడంలో ముఖ్యమైన సాక్ష్యాలను విస్మరిస్తుంది, అటువంటి నిర్ణయం తప్పనిసరిగా వక్రబుద్ధితో ఉంటుంది.

32. రెండు తీర్పులలో వక్రబుద్ధికి మంచి పని పరీక్ష ఉంటుంది. ఎక్సైజ్ అండ్ టాక్సేషన్ ఆఫీసర్-కమ్-అసెస్సింగ్ అథారిటీ వర్సెస్ గోపీ నాథ్ & సన్స్ [ఎక్సైజ్ అండ్ టాక్సేషన్ ఆఫీసర్ -కమ్-అసెస్సింగ్ అథారిటీ వర్సెస్ గోపీ నాథ్ & సన్స్, 1992 Supp (2) SCC 312] , ఇది జరిగింది : (SCC p. 317, పేరా 7)

‘7…. సంబంధిత విషయాలను విస్మరించడం ద్వారా లేదా మినహాయించడం ద్వారా లేదా అసంబద్ధమైన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం ద్వారా వాస్తవాన్ని కనుగొన్నట్లయితే లేదా అహేతుకత యొక్క దుర్గుణంతో

బాధపడేంతగా తర్కాన్ని ఉల్లంఘించినట్లయితే, ఆ అన్వేషణ చట్టరీత్యా బలహీనంగా మారుతుందనడంలో సందేహం లేదు.'

కుల్దీప్ సింగ్ వర్సెస్ కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీసు [కుల్దీప్ సింగ్ v. కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీస్, (1999) 2 SCC 10 : 1999 SCC (L&S) 429] , ఇది జరిగింది : (SCC పే. 14, పేరా 10)

'10. కాబట్టి వికృతమైన నిర్ణయాలకు, లేని నిర్ణయాలకు మధ్య స్థూలమైన వ్యత్యాసాన్ని కొనసాగించాలి. పూర్తిగా నమ్మశక్యం కాని సాక్ష్యాధారాలు, సాక్ష్యం లేకుండా ఒక నిర్ణయానికి వస్తే, సహేతుకమైన వ్యక్తులెవరూ దానిపై చర్య తీసుకోకపోతే, ఆ ఉత్తర్వు విరుద్ధంగా ఉంటుంది. అయితే, ఆమోదయోగ్యమైనవి, నమ్మదగినవి కొన్ని సాక్ష్యాధారాలు రికార్డులలో ఉంటే, అవి ఎంత సంకలనంగా ఉన్నప్పటికీ, నిర్ధారణలు వికృతమైనవిగా పరిగణించబడము మరియు ఫలితాలలో జోక్యం చేసుకోబడము.'

33. మధ్యవర్తిత్వ తీర్పుకు కోర్టు "పబ్లిక్ పాలసీ" పరీక్షను వర్తింపజేస్తున్నప్పుడు, అది అప్పీల్ కోర్టుగా పనిచేయదని, తత్ఫలితంగా వాస్తవ తప్పిదాలను సరిదిద్దలేమని స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఆర్బిట్రేటర్ తన మధ్యవర్తిత్వ తీర్పును ఇచ్చినప్పుడు ఆధారపడాల్సిన సాక్ష్యాల పరిమాణం మరియు నాణ్యత యొక్క అంతిమ యజమాని, కాబట్టి, వాస్తవాలపై మధ్యవర్తి యొక్క సంభావ్య అభిప్రాయం తప్పనిసరిగా అనుమతి పత్రం కావాలి. అందువలన, శిక్షణ పొందిన చట్టపరమైన మనస్సుకు నాణ్యతను కొలవని తక్కువ సాక్ష్యాల ఆధారంగా లేదా సాక్ష్యాల ఆధారంగా ఇచ్చే తీర్పు ఈ విషయంలో చాలదు. మధ్యవర్తి వైఖరి ఏకపక్షంగా లేదా మోసపూరితంగా లేదని తేలిన తరువాత, అది అతను వాస్తవాలపై చివరి మాట. P.R. షా షేర్లు & స్టాక్ బ్రోకర్స్ (P) Ltd. వార్సస్ BHH సాక్యూరిటీస్ (P) Ltd. [P.R. షా షేర్స్ & స్టాక్ బ్రోకర్స్ (P) లిమిటెడ్. వార్సస్ BHH సాక్యూరిటీస్ (P) Ltd., (2012) 1 SCC 594 :

(2012) 1 SCC (Civ) 342] , ఈ కోర్టు ఇలా చెప్పింది : (SCC పేజీలు. 601-02, పేరా 21)

‘21.సాక్ష్యాధారాలను పునఃపరిశీలించడం లేదా పునఃసమీక్షించడం ద్వారా మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పుపై కోర్టు అప్పీలులో కూర్చోదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 34(2)లో పేర్కొన్న అంశాల ప్రకారం మాత్రమే తీర్పును సవాలు చేయవచ్చు. ఆర్బిట్రల్ ట్రిబ్యునల్ వాస్తవాలను పరిశీలించి రెండో ప్రతివాది, అప్పీలుదారు ఇద్దరూ బాధ్యులేనని తేల్చి చెప్పింది. మొదటి ప్రతివాది ప్రతిపాదించిన కేసు అంగీకరించబడింది. మొదటి ప్రతివాది పేర్కొన్నట్లుగా రెండవ ప్రతివాది బాధ్యత వహిస్తాడని మైనారిటీ అభిప్రాయం కూడా ఉంది, అయితే బై-లా 248 కింద స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజ్ నియమించిన మధ్యవర్తులు, సభ్యుడు కాని వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా దావాలో, మరొక సభ్యుడిపై దావాను నిర్ణయించే అధికార పరిధి లేనందున మాత్రమే పిటిషనరు బాధ్యత వహించడు. అప్పీలుదారుడు రెండవ ప్రతివాది పేరు మీద లావాదేవీ చేశాడని, అందువల్ల, రెండవ ప్రతివాదితో పాటు బాధ్యత వహిస్తాడని మెజారిటీ కనుగొంది. కాబట్టి, చట్టంలోని సెక్షన్ 34(2) ప్రకారం ఎటువంటి ఆధారాలు లేనప్పుడు, వేరే నిర్ణయానికి రావచ్చో లేదో తెలుసుకోవడానికి వాస్తవాలను మళ్లీ పరిశీలించడం సాధ్యం కాదు.’

34. ఇది చాలా ముఖ్యమైన హెచ్చరికతో, భారతీయ చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానంలో భాగమైన రెండు ప్రాథమిక సూత్రాలను (మధ్యవర్తి తప్పనిసరిగా న్యాయపరమైన విధానాన్ని కలిగి ఉండాలి మరియు అతను వక్రబుద్ధితో వ్యవహరించకూడదు) అర్థం చేసుకోవాలి.

34. కాబట్టి స్పష్టమైన విషయం ఏమిటంటే, సెక్షన్ 34లో లేదా సెక్షన్ 48లో ఉన్న “భారతదేశ పబ్లిక్ పాలసీ” అనే వ్యక్తీకరణ ఇప్పుడు అసోసియేట్ బిల్డర్స్ [అసోసియేట్ బిల్డర్లు v. DDA, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] అంటే,” పేరా 18 మరియు 27లో వివరించిన విధంగా “భారత చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానం” అని అర్థం అవుతుంది. భారతీయ చట్టం యొక్క

ప్రాథమిక విధానం ఈ వ్యక్తీకరణ యొక్క "రేణుసాగర్" అవగాహనకు తగ్గించబడుతుంది. దీని అర్థం, వెస్టర్న్ జికో [ONGC v. వెస్టర్న్ జికో ఇంటర్నేషనల్ లిమిటెడ్., (2014) 9 SCC 263 : (2014) 5 SCC (Civ) 12] విస్తరణతో తొలగించబడిందని అర్థం. సంక్షిప్తంగా, వెస్టర్న్ జికో [ONGC v. వెస్టర్న్ జికో ఇంటర్నేషనల్ లిమిటెడ్., (2014) 9 SCC 263 : (2014) 5 SCC (Civ) 12] , అసోసియేట్ బిల్డర్ల యొక్క 28 మరియు 29 పేరాలలో వివరించబడింది [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ v. DDA, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] , మధ్యవర్తి న్యాయపరమైన విధానాన్ని అవలంబించనందున అవార్డులో జోక్యం చేసుకునే ముసుగులో, కోర్టు జోక్యం ఉంటుంది అవార్డు యొక్క అర్హతలపై, సవరణ తర్వాత అనుమతించబడదు. ఏది ఏమైనప్పటికీ, 1996 చట్టంలోని సెక్షన్లు 18 మరియు 34(2)(a)(iii)లో ఉన్న సహజ న్యాయ సూత్రాల విషయానికొస్తే, ఇవి అసోసియేట్ బిల్డర్లు [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ v. DDA, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] 30వ పేరాలో ఉన్న విధంగా తీర్పును సవాలు చేసే కారణాలుగా కొనసాగుతాయి.

35. "భారతదేశం ప్రయోజనాలకు" సంబంధించినంతవరకు జోక్యం చేసుకోవడానికి గల కారణం తొలగించబడిందని మరియు అందువల్ల ఇకపై పొందలేమని గమనించడం ముఖ్యం. అదేవిధంగా, తీర్పు న్యాయం లేదా నైతికతకు విరుద్ధంగా ఉందనే ప్రాతిపదికన జోక్యం చేసుకోవడానికి కారణం, ఇప్పుడు "నైతికత లేదా న్యాయం యొక్క అత్యంత ప్రాథమిక భావనలతో" సంఘర్షణగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఇది మళ్లీ అసోసియేట్ బిల్డర్ల [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ v. DDA, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] యొక్క 36 నుండి 39 వరకు ఉన్న పేరాలకు అనుగుణంగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే, ఇది న్యాయస్థానం యొక్క మనస్సాక్షిని దిగ్భ్రాంతికి గురి చేసే మధ్యవర్తిత్వ అవార్డులు మాత్రమే పక్కన పెట్టబడతాయి.

37. భారతదేశంలో లభించే దేశీయ తీర్పుల విషయానికొస్తే, సవరణ చట్టం, 2015 ద్వారా సెక్షన్ 34కు జోడించిన సబ్ సెక్షన్ (2-ఏ) కింద అదనపు ప్రాతిపదిక ఇప్పుడు అందుబాటులో ఉంది. ఇక్కడ, తీర్పు ముఖం మీద పేటెంట్

చట్టవిరుద్ధత కనిపించాలి, ఇది విషయం యొక్క మూలానికి వెళ్ళే అటువంటి చట్టవిరుద్ధతను సూచిస్తుంది, కానీ ఇది చట్టాన్ని తప్పుగా వర్తింపజేయడం కాదు. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే, "భారత చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానం"లో చేర్చబడనిది, అనగా, ప్రజా విధానం లేదా ప్రజా ప్రయోజనాలతో సంబంధం లేని శాసనాన్ని ఉల్లంఘించడం, పేటెంట్ చట్టవిరుద్ధత ఆధారంగా ఒక తీర్పును పక్కన పెట్టే విషయానికి వస్తే వెనుక తలుపు (బ్యాక్ డోర్) ద్వారా తీసుకురాబడదు ".

39. విశదీకరించడానికి, అసోసియేట్ బిల్డర్ల యొక్క 42.1 పేరా [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ v. DDA, (2015) 3 SCC 49: (2015) 2 SCC (Civ) 204] , అంటే, భారతదేశం యొక్క ప్రాథమిక చట్టాన్ని ఉల్లంఘించడం, మధ్యవర్తిత్వ అవార్డును పక్కన పెట్టడానికి ఇకపై అందుబాటులో ఉన్న ఆధారము కాదు. అసోసియేట్ బిల్డర్ల యొక్క పేరా 42.2 [అసోసియేట్ బిల్డర్లు v. DDA, (2015) 3 SCC 49: (2015) 2 SCC (Civ) 204], అయితే, ఒక మధ్యవర్తి తీర్పుకు ఎటువంటి కారణాలు ఇవ్వకపోతే మరియు 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 31 (3) ను ఉల్లంఘించినట్లయితే, అది ఖచ్చితంగా పేటెంట్ చట్టవిరుద్ధంగా పరిగణించబడుతుంది.

40. సవరణ చట్టం ద్వారా సెక్షన్ 28(3)లో చేసిన మార్పు అసోసియేట్ బిల్డర్స్ [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ v. DDA, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204]లోని పేరాస్ 42.3 నుండి 45 లో పేర్కొన్న దానిని అనుసరిస్తుంది, అనగా, ఒప్పందం యొక్క నిబంధనల నిర్మాణం ప్రాథమికంగా మధ్యవర్తి నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మధ్యవర్తికి ఉంటుంది; మధ్యవర్తి సహేతుకమైన పద్ధతిలో ఒప్పందాన్ని అంగీకరించకపోతే, తప్ప; క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే, మధ్యవర్తి అభిప్రాయం తీసుకోవడానికి సాధ్యమయ్యే అభిప్రాయం కూడా కాదు. అలాగే, మధ్యవర్తి ఒప్పందానికి వెలుపల తిరుగుతూ, తనకు కేటాయించని విషయాలతో వ్యవహరిస్తే, అతను అధికార పరిధిలో పొరపాటు చేస్తాడు. ఈ సవాలు ఇప్పుడు సెక్షన్ 34(2-A) కింద చేర్చిన కొత్త ఆధారం పరిధిలోకి వస్తుంది.

41. గమనించవలసిన ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే అసోసియేట్ బిల్డర్స్ [అసోసియేట్ బిల్డర్స్ v. DDA, (2015) 3 SCC 49 : (2015) 2 SCC (Civ) 204] యొక్క 31 మరియు 32 పేరాలలో అర్థం చేసుకున్నట్లుగా, "పబ్లిక్ పాలసీ ఆఫ్ ఇండియా" కింద సవాలుకు వేదిక కానప్పటికీ, ఈ నిర్ణయం ఖచ్చితంగా తీర్పు ముఖం మీద కనిపించే పేటెంట్ చట్టవిరుద్ధంగా పరిగణించబడుతుంది. అందువలన, ఎటువంటి సాక్ష్యాధారాలు లేని ఒక పరిశోధన లేదా దాని నిర్ణయానికి రావడానికి ముఖ్యమైన సాక్ష్యాలను విస్మరించిన తీర్పు యొక్క వక్రబుద్ధి మరియు పేటెంట్ చట్టవిరుద్ధత కారణంగా పక్కన పెట్టబడుతుంది. అదనంగా, మధ్యవర్తి పక్షాల వెనుక తీసుకున్న పత్రాల ఆధారంగా కనుగొనడం కూడా ఎటువంటి సాక్ష్యాల ఆధారంగా తీసుకోని నిర్ణయంగా అర్హత పొందుతుంది, ఎందుకంటే, అటువంటి నిర్ణయం పక్షాలు నాయకత్వం వహించే సాక్ష్యాలపై ఆధారపడి ఉండదు, కాబట్టి, దీనిని కూడా వక్రబుద్దితో వర్గీకరించాల్సి ఉంటుంది.

44. రేణుసాగర్లో [రేణుసాగర్ పవర్ కంపెనీ. వర్సెస్ జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ కో., 1994 సప్ (1) SCC 644] , విదేశీ తీర్పుల (గుర్తింపు మరియు అమలు) చట్టం, 1961లోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం విదేశీ తీర్పుకు సంబంధించిన సవాలును ఈ కోర్టు పరిష్కరించింది. (విదేశీ తీర్పుల చట్టం). అప్పటి నుండి 1996 చట్టం ద్వారా విదేశీ తీర్పుల చట్టం రద్దు చేయబడింది. ఏదేమైనా, విదేశీ తీర్పుల చట్టంలోని సెక్షన్ 7 విదేశీ మధ్యవర్తిత్వ తీర్పుల గుర్తింపు మరియు అమలుపై కన్వెన్షన్, 1958 (న్యూయార్క్ కన్వెన్షన్) యొక్క ఆర్టికల్ V నుండి తీసుకున్న కారణాలను కలిగి ఉందని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఇది 1996 చట్టంలోని సెక్షన్లు 34 మరియు 48 లతో సమానంగా ఉంటుంది, విదేశీ తీర్పులు లేదా అంతర్జాతీయ వాణిజ్య మధ్యవర్తిత్వాలు భారతదేశంలో జరుగుతున్నప్పుడు న్యాయ సమీక్ష యొక్క పరిమితులను అర్థం చేసుకోవడంలో ఈ తీర్పు చాలా ముఖ్యమైనది, సెక్షన్లు 34 మరియు 48 కింద అమలును సవాలు చేయడానికి/తిరస్కరించడానికి కారణాలు ఒకేలా ఉంటాయి.

17.4 **అసోసియేట్ బిల్డర్లలో** (సుప్రా) ఇది క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

> "27. సా పైప్స్ [(2003) 5 SCC 705 : AIR 2003 SC 2629] తీర్పులోని ప్రతి హెడ్ విషయానికి వస్తే, మనం మొదట "భారత చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానం" అనే శీర్షికతో వ్యవహరిస్తాము. రేణుసాగర్ (రేణుసాగర్ పవర్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ, 1994 Supp (1) SCC 644) తీర్పు నుండి విదేశీ మారక చట్టాన్ని ఉల్లంఘించడం మరియు భారతదేశంలోని ఉన్నత న్యాయస్థానాల ఆదేశాలను విస్మరించడం భారత చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానానికి విరుద్ధంగా పరిగణించబడుతుందని ఇదివరకే గమనించబడింది. దీనికి తోడు ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పును విస్మరించడం భారత చట్టం యొక్క ప్రాథమిక విధానాన్ని కూడా ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది."

17.5 **MMTC లిమిటెడ్ వర్సెస్ వేదాంత లిమిటెడ్ [(2019) 4 SCC 163]** కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీం కోర్టు, ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సిలియేషన్ యాక్ట్, 1996లోని సెక్షన్ 37 ప్రకారం కోర్టుల జోక్యం పరిధిని చర్చించింది. సెక్షన్ 37 ప్రకారం సెక్షన్ 34 నిర్దేశించిన పరిమితులకు మించి ముందుకు పోరాదని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. సెక్షన్ 37 కోర్టు పరిధి చట్టంలోని సెక్షన్ 34 కింద జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల చట్టబద్ధతను నిర్ణయించడానికి మాత్రమే పరిమితం. తీర్పులోని సంబంధిత అంశాలు, ~~ఈ~~ క్రింది విధంగా సంగ్రహించబడ్డాయి:

> 13. 2015లో సెక్షన్ 34కు సవరణలు చేసిన తర్వాత, పైన పేర్కొన్న స్థానం కొంత వరకు సవరించబడిందని గమనించడం సముచితం. సెక్షన్ 34(2)కు వివరణ 1ను చేర్చిన తరువాత, భారత ప్రభుత్వ విధానాన్ని ఉల్లంఘించే పరిధిని సవరించారు, దీని అర్థం తీర్పు చెప్పడంలో మోసం లేదా అవినీతి, చట్టంలోని సెక్షన్ 75 లేదా సెక్షన్ 81 ఉల్లంఘన, భారత చట్టం యొక్క

> ప్రాథమిక విధానాన్ని ఉల్లంఘించడం, మరియు న్యాయం లేదా నైతికత యొక్క అత్యంత ప్రాథమిక భావనలతో విభేదిస్తుంది. అదనంగా, సెక్షన్ 34లో ఉప-విభాగం (2A) చొప్పించబడింది, ఇది దేశీయ మధ్యవర్తిత్వాల విషయంలో, భారతీయ ప్రభుత్వ విధానాన్ని ఉల్లంఘించడంలో అవార్డు ముఖంపై కనిపించే పేటెంట్ చట్టవిరుద్ధం అని కూడా కలిగి ఉంటుంది. చట్టాన్ని తప్పుగా అన్వయించినంత మాత్రాన లేదా సాక్ష్యాధారాలను పునఃపరిశీలించినంత మాత్రాన అవార్డును పక్కన పెట్టరాదని అదే నిబంధన చెబుతోంది.
>
> 14. సెక్షన్ 37 ప్రకారం సెక్షన్ 34 ప్రకారం జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై జోక్యం చేసుకోవడానికి సంబంధించి, సెక్షన్ 37 కింద అటువంటి జోక్యం సెక్షన్ 34 కింద విధించిన పరిమితులకు మించి ప్రయాణించడం వివాదస్పదం కాదు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, కోర్టు అవార్డు యొక్క అర్హతలపై స్వతంత్ర మదింపును చేపట్టదు మరియు సెక్షన్ 34 కింద కోర్టు అధికారాన్ని ఉపయోగించడం నిబంధన పరిధిని మించలేదని మాత్రమే నిర్ధారించాలి. ఈ విధంగా, సెక్షన్ 34 కింద కోర్టు మరియు సెక్షన్ 37 కింద అప్పీలులో కోర్టు మధ్యవర్తిత్వ తీర్పును ధృవీకరించినట్లయితే, అటువంటి సమకాలీన ఫలితాలకు భంగం కలిగించడానికి, ఈ కోర్టు చాలా జాగ్రత్తగా మరియు నెమ్మదిగా ఉండాలి.

18. చట్టంలోని సెక్షన్ 37 కింద దరఖాస్తు పరిధి చాలా పరిమితంగా ఉందని, ఈ కోర్టు సాక్ష్యాలను పునఃపరిశీలించడానికి లేదా పునః మూల్యాంకనం చేయడానికి వీల్లేదని పూర్వ నిర్ణయాలు తీర్పుల ద్వారా తెలుస్తుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 37లోని నిబంధనల ప్రకారం, చట్టంలోని సెక్షన్ 34 కింద ఉన్న అధికారాలను ఉపయోగించేటప్పుడు, పిటిషనరు లేవనెత్తిన కారణాలను మరియు మధ్యవర్తిత్వ అవార్డును జారీ చేసేటప్పుడు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఏదైనా చట్టవిరుద్ధం, అవకతవకలకు పాల్పడిందా అని ఈ కోర్టు పరిశీలించాలి.

19. తక్షణ కేసులో, ఇరు పక్షాల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్, రికార్డులోని సాక్ష్యాలను పరిశీలించిన తరువాత, ఇరుపక్షాలు AA.No.40/2020లో 23.10.2021 నాటి

అవార్డును జారీ చేసింది, Ex.C5 DAGPA ప్రకారం '30 మీటర్ల వెడల్పు ప్రతిపాదిత మాస్టర్ ప్లాన్ రోడ్డు' పునర్నిర్మాణం చేయకపోతే ముందుకు సాగలేమని పేర్కొంది. Ex.C5 DAGPAకి చెందిన పక్షాలు '30 మీటర్ల వెడల్పు ప్రతిపాదిత మాస్టర్ ప్లాన్ రహదారి'ని తిరిగి పొందే స్థితిలో లేరు మరియు అదే దృష్ట్యా, Ex.C5 DAGPA నిరాశకు గురైంది, ఎందుకంటే, సంబంధిత ఆస్తి 30 మీటర్ల వెడల్పుతో ప్రతిపాదించబడిన మాస్టర్ ప్లాన్ రహదారి గుండా వెళుతోంది, కాబట్టి Ex.C5 DAGPA చెల్లదు. పిటిషనరు దానిని రద్దు చేసి, ఆస్తిని ప్రతివాదులు/ హక్కుదారులకు అందజేయాలని, పిటిషనరు వివిధ పనుల కోసం మొత్తాలను పెట్టుబడి పెట్టినందున, ప్రతివాదులు/హక్కుదారులు రూ.2,39,73,579/- మొత్తాన్ని చెల్లించాలని మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది.

20. అన్ని అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న కమర్షియల్ కోర్టు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన అవార్డును సరిగ్గానే ధృవీకరించింది.

21. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన అవార్డును సమర్థిస్తూ, కమర్షియల్ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులో ఎలాంటి అక్రమాలు, అవకతవకలు, అధికార పరిధి తప్పిదం కనిపించడం లేదని, పిటిషనరు దాఖలు చేసిన అప్పీలులో, ఈ కోర్టుకు ఎలాంటి అర్హత లేదని, దానిని కొట్టివేయాల్సి ఉంటుందన్నారు. అంశాలు నెం.1 మరియు 2 రెండూ పిటిషనరుకు వ్యతిరేకంగా మరియు ప్రతివాదులకు అనుకూలంగా సమాధానం ఇవ్వబడ్డాయి.

<u>అంశం నెం.3:</u>

22. అంశం నం. 1 & 2 చర్చల దృష్ట్యా, COMCA.No.35/2022 ఖర్చులు లేకుండా రద్దుచేయబడుతుంది. దీనికి కొనసాగింపుగా, పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు, ఏవైనా ఉంటే, అవి పరిష్కరించబడతాయి.

పి.నవీన్ రావు , న్యాయమూర్తి

జె.శ్రీనివాస్ రావు, న్యాయమూర్తి

10.02.2023

Kvvm